



Vorbereiding pabo: geschiedenis

Auteur	Kennisnet LleG
Laatst gewijzigd	30 januari 2018
Licentie	CC Naamsvermelding 3.0 Nederland licentie
Webadres	https://maken.wikiwijs.nl/51428



Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

1. Van jagers tot eerste stedelingen

- 1-1 Van jagers tot landbouwsamenleving
- 1-2 De eerste steden
- 1.3 Soorten bronnen
- 1.4 Het eerste schrift
- 1.6 De Hunebedden
- Begrippen tijdvak 1

2. Tijd van Grieken en Romeinen

- 2.1 De Griekse beschaving
- 2-2 Het Romeinse Rijk
- 2-3 De Germaanse cultuur
- 2-4 Griekse en Romeinse godenrijk
- 2.5 De Limes (in ontwikkeling)
- Begrippen tijdvak 2

3. Tijd van Monniken en ridders

- 3.1 Christendom in Europa
- 3.2 Islam
- 3.3 Hofstelsel en feodalisme
- 3.4 Karel ende Elegast
- 3.5 Terpen
- Begrippen tijdvak 3

4. Tijd van steden en staten

- 4.1 Handel en steden
- 4.2 Opkomst stedelijke burgerij
- 4.3 Staatsvorming
- 4.4 Strijd tussen kerk en staat
- Begrippen tijdvak 4

5. Tijd van ontdekkers en hervormers

- 5-11 Ontdekkingsreizen h/v
- 5-12 Een nieuwe klassieke tijd h/v
- 5-13 Protestanten en katholieken h/v
- 5-14 Parlementen 17e eeuw h/v

6. Tijd van regenten en vorsten

- 6-15 Gouden eeuw h/v
- 6-16 Ontwikkeling van het wetenschappelijk denken
- 6-17 VOC WIC wereldhandel en slavernij h/v

7. Tijd van pruiken en revoluties

- 7-18 Verlichting en Franse revolutie

8. Tijd van stoommachines

8-19 Industriële revolutie

8-20 Sociale kwestie

8-21 Emancipatie en democratisering

8-22 Eerste wereldoorlog

9. Tijd van wereldoorlogen

9-23 Crisis h/v

9-24 Tweede wereldoorlog voorkomen h/v

9-25 Massamedia derde rijk

9-26 Gewone burgers in WOII h/v

10. Tijd van televisie en computer

10-27 Einde koloniale overheersing

10-28 Eenwording Europa h/v

10-29 Koude oorlog h/v

10-30 Dekolonisatie Nederlands Indië

10-31 Doorbraak h/v

10-32 Multiculturele samenleving h/v

Over dit lesmateriaal

1. Van jagers tot eerste stedelingen

1-1 Van jagers tot landbouwsamenleving

Opdracht

Klik op de link hieronder en bestudeer het materiaal uit de Kennisbank. Maak ook de vragen.

Kijk daarna naar het filmpje.

Maak tenslotte een **samenvatting** vanuit de Kennisbank, de vragen en het filmpje.



Van jagers tot landbouwsamenleving
kn.nu/ww.76749b9 (themas.studiogeschiedenis.nl)

Video's



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Joey en Thimo

[Volledige Nederlandse tekst Crash Course 1: the agricultural revolutie](#)

Overige bronnen



De agrarische revolutie (bron: histoforum)
kn.nu/ww.45c1904 (histoforum.net)
Les met opdrachten over het ontstaan van landbouw en veeteelt

1-2 De eerste steden



De eerste steden
kn.nu/ww.ab35158 (themas.studiogeschiedenis.nl)

1.3 Soorten bronnen



Soorten bronnen
kn.nu/ww.dcc8a44 (themas.studiogeschiedenis.nl)

1.4 Het eerste schrift



Het eerste schrift
kn.nu/ww.89a13d7 (themas.studiogeschiedenis.nl)

1.6 De Hunebedden



De hunebedden
kn.nu/ww.a98809c (themas.studiogeschiedenis.nl)

Begrippen tijdvak 1



Tijdvak 1 (tijdvakken.nl)
kn.nu/ww.43f4845 (tijdvakken.nl)
Hier kun je korte definities/uitleg vinden van de begrippen uit tijdvak 1

2. Tijd van Grieken en Romeinen

2.1 De Griekse beschaving



De Griekse beschaving
kn.nu/ww.8322b41 (themas.studiogeschiedenis.nl)

2-2 Het Romeinse Rijk



Het Romeinse Rijk
kn.nu/ww.b649c41 (themas.studiogeschiedenis.nl)



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Stef, aangevuld door Linda



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Harm

[Volledige Nederlandse tekst Crash Course video 11. Fall of Rome](#)

2-3 De Germaanse cultuur



De Germaanse cultuur
kn.nu/ww.ff597a6 (themas.studiogeschiedenis.nl)

2-4 Griekse en Romeinse godenrijk



Griekse en Romeinse godenrijk
kn.nu/ww.3c1cca9 (themas.studiogeschiedenis.nl)

2.5 De Limes (in ontwikkeling)



De Limes (in ontwikkeling)
kn.nu/ww.724cb7a (themas.studiogeschiedenis.nl)

Begrippen tijdvak 2



Tijdvak 2 (tijdvakken.nl)
kn.nu/ww.1d3e3e6 (tijdvakken.nl)
Hier vind je een definitie/omschrijving van de begrippen die je in tijdvak 2 tegenkomt

3. Tijd van Monniken en ridders

3.1 Christendom in Europa



Christendom in Europa
kn.nu/ww.486265b (themas.studiogeschiedenis.nl)

3.2 Islam



Islam
kn.nu/ww.1fc8986 (themas.studiogeschiedenis.nl)

3.3 Hofstelsel en feodalisme



Hofstelsel en feodalisme
kn.nu/ww.648c255 (themas.studiogeschiedenis.nl)

3.4 Karel ende Elegast



Karel ende Elegast
kn.nu/ww.e719672 (themas.studiogeschiedenis.nl)

3.5 Terpen



Terpen (in ontwikkeling)
kn.nu/ww.8458755 (themas.studiogeschiedenis.nl)

Begrippen tijdvak 3

4. Tijd van steden en staten

4.1 Handel en steden



Handel en steden
kn.nu/ww.8458755 (themas.studiogeschiedenis.nl)

4.2 Opkomst stedelijke burgerij



Opkomst stedelijke burgerij
kn.nu/ww.10ded8b (themas.studiogeschiedenis.nl)

4.3 Staatsvorming



Staatsvorming
kn.nu/ww.f5006b1 (themas.studiogeschiedenis.nl)

4.4 Strijd tussen kerk en staat



Strijd tussen kerk en staat
kn.nu/ww.fec0f71 (themas.studiogeschiedenis.nl)

Begrippen tijdvak 4



Begrippen tijdvak 4

kn.nu/ww.39b8435 (tijdvakken.nl)

Hier vind je begrippen/korte omschrijvingen die horen bij tijdvak 4

5. Tijd van ontdekkers en hervormers

5-11 Ontdekkingsreizen h/v



11 Ontdekkingsreizen h/v

kn.nu/ww.065e3c0 (studiovo.nl)



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Roos

[Volledige Nederlandse tekst video Crash Course 21 ontdekkingsreizigers](#)

5-12 Een nieuwe klassieke tijd h/v



12 Een nieuwe klassieke tijd

kn.nu/ww.7d3d6e0 (studiovo.nl)

5-13 Protestanten en katholieken h/v



13 Protestanten en katholieken h/v

kn.nu/ww.47e7ce7 (studiovo.nl)

5-14 Parlementen 17e eeuw h/v

6. Tijd van regenten en vorsten

6-15 Gouden eeuw h/v



15 Gouden eeuw h/v

kn.nu/ww.d9027fb (studiovo.nl)

6-16 Ontwikkeling van het wetenschappelijk denken



16 Ontwikkeling van het wetenschappelijk denken
kn.nu/ww.9585dd5 (studiovo.nl)

6-17 VOC WIC wereldhandel en slavernij h/v



6-17 VOC WIC wereldhandel en slavernij
kn.nu/ww.218a093 (studiovo.nl)

7. Tijd van pruiken en revoluties

7-18 Verlichting en Franse revolutie



7-18 Verlichting en Franse Revolutie h/v
kn.nu/ww.835299a (studiovo.nl)



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Malou

[Volledige Nederlandse tekst video Crash Course 29 De franse Revolutie](#)

8. Tijd van stoommachines

Materiaal van tijdvak 8 geeft foutmelding

8-19 Industriële revolutie



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Linda Z

[Volledige Nederlandse tekst video Crash Course 32 Industriële revolutie](#)

8-20 Sociale kwestie

8-21 Emancipatie en democratisering

8-22 Eerste wereldoorlog

9. Tijd van wereldoorlogen

9-23 Crisis h/v



9-23 Crisis h/v
kn.nu/ww.417e286 (studiovo.nl)

9-24 Tweede wereldoorlog voorkomen h/v



9-24 Tweede wereldoorlog h/v
kn.nu/ww.2b6d4ff (studiovo.nl)



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Caitlin

[Volledige Nederlandse vertaling Crash Course video 38 Tweede wereldoorlog](#)

9-25 Massamedia derde rijk



9-25 Massamedia Derde Rijk
kn.nu/ww.6d9fae1 (studiovo.nl)

9-26 Gewone burgers in WOII h/v



Gewone burgers in WOII h/v
kn.nu/ww.9ce3328 (studiovo.nl)

10. Tijd van televisie en computer

10-27 Einde koloniale overheersing



10-27 Einde koloniale overheersing
kn.nu/ww.76fec53 (studiovo.nl)



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Meral

[Volledige Nederlandse tekst Crash course video 40 dekolonisatie](#)

10-28 Eenwording Europa h/v



10-28 Eenwording Europa h/v
kn.nu/ww.4a8b70a (studiovo.nl)

10-29 Koude oorlog h/v



29 Koude oorlog h/v
kn.nu/ww.8b54295 (studiovo.nl)



Er is inhoud gevonden die niet kan worden weergegeven in de offline weergave. Bekijk het arrangement online op https://maken.wikiwijs.nl/51428/Voorbereiding_pabo_geschiedenis.

Bron: CrashCourse John Green. Vertaald door Dave

[Volledige Nederlandse tekst Crash Course video 39 De koude oorlog](#)

10-30 Dekolonisatie Nederlands Indië

10-31 Doorbraak h/v



31 Doorbraak h/v
kn.nu/ww.2bde32f (studiovo.nl)

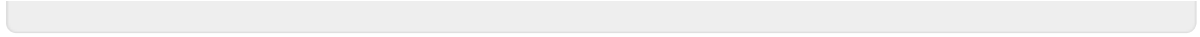
10-32 Multiculturele samenleving h/v



32 Muliculturele samenleving
kn.nu/ww.a9180ef (studiovo.nl)

maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/838919





Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteur	Kennisnet LleG
Laatst gewijzigd	30 januari 2018 om 15:53
Licentie	Dit lesmateriaal is gepubliceerd onder de Creative Commons Naamsvermelding 3.0 Nederlands licentie. Dit houdt in dat je onder de voorwaarde van naamsvermelding vrij bent om:

- het werk te delen - te kopiëren, te verspreiden en door te geven via elk medium of bestandsformaat
- het werk te bewerken - te remixen, te veranderen en afgeleide werken te maken
- voor alle doeleinden, inclusief commerciële doeleinden.

[Meer informatie over de CC Naamsvermelding 3.0 Nederland licentie](#)

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Eindgebruiker	leerling/student
Moeilijkheidsgraad	gemiddeld

Bronnen

Bron	Type
Van jagers tot landbouwsamenleving http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B101&variant=studiovo_view	Link
De agrarische revolutie (bron: histoforum) http://www.histoforum.net/landbouw/	Link
De eerste steden http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B102&variant=studiovo_view	Link
Soorten bronnen http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B103&variant=studiovo_view	Link
Het eerste schrift http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B104&variant=studiovo_view	Link
De hunebedden http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B105&variant=studiovo_view	Link
Tijdvak 1 (tijdvakken.nl) http://www.tijdvakken.nl/tijdvak-1	Link
De Griekse beschaving http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B201&variant=studiovo_view	Link

Bron	Type
Het Romeinse Rijk http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B202&variant=studiovo_view	Link
De Germaanse cultuur http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B204&variant=studiovo_view	Link
Griekse en Romeinse godenrijk http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B205&variant=studiovo_view	Link
De Limes (in ontwikkeling) http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B206&variant=studiovo_view	Link
Tijdvak 2 (tijdvakken.nl) http://www.tijdvakken.nl/tijdvak-2	Link
Christendom in Europa http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B301&variant=studiovo_view	Link
Islam http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B302&variant=studiovo_view	Link
Hofstelsel en feodalisme http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B303&variant=studiovo_view	Link
Karel ende Elegast http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B304&variant=studiovo_view	Link
Terpen (in ontwikkeling) http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B305&variant=studiovo_view	Link
Handel en steden http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B305&variant=studiovo_view	Link
Opkomst stedelijke burgerij http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B402&variant=studiovo_view	Link
Staatsvorming http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B403&variant=studiovo_view	Link
Strijd tussen kerk en staat http://themas.studiogeschiedenis.nl/view?comp=gs-pabo&subcomp=gs-pabo-B404&variant=studiovo_view	Link
Begrippen tijdvak 4 http://www.tijdvakken.nl/tijdvak-4/	Link
11 Ontdekkingsreizen h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL11_HV_Ontdekkingsreizen/i	Link

Index.html	Type
12 Een nieuwe klassieke tijd http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL12_HV_Een%20nieuwe%20klassieke%20tijd/index.html	Link
13 Protestanten en katholieken h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL13_HV_Protestanten%20en%20katholieken/index.html	Link
15 Gouden eeuw h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL15_HV_Gouden%20eeuw/index.html	Link
16 Ontwikkeling van het wetenschappelijk denken http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL16_HV_Ontwikkeling%20van%20het%20wetenschappelijk%20denken/index.html	Link
6-17 VOC WIC wereldhandel en slavernij http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL17_HV_VOC%20WIC%20wereldhandel%20en%20slavernij/index.html	Link
7-18 Verlichting en Franse Revolutie h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL18_HV_Verlichting%20en%20Franse%20revolutie/index.html	Link
9-23 Crisis h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL23_HV_Crisis/index.html	Link
9-24 Tweede wereldoorlog h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL24_HV_Tweede%20Wereldoorlog%20voorkomen/index.html	Link
9-25 Massamedia Derde Rijk http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL25_HV_Massamedia%20Derde%20Rijk/index.html	Link
Gewone burgers in WOII h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL26_HV_Gewone%20burgers%20in%20WOII/index.html	Link
10-27 Einde koloniale overheersing http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL27_HV_Einde%20koloniale%20overheersing/index.html	Link
10-28 Eenwording Europa h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL28_HV_Eenwording%20Europa/index.html	Link
29 Koude oorlog h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL29_HV_Koude%20Oorlog/index.html	Link
31 Doorbraak h/v http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL31_HV_Doorbraak/index.html	Link
32 Multiculturele samenleving http://www.studiovo.nl/leereenheden/GS_hv456_CL32_HV_Multiculturele%20samenleving/index.html	Link

Bron

Type

Gebruikte Wikiwijs Arrangementen

Mondriaan geschiedenis. (2014). *Crash course*. https://maken.wikiwijs.nl/48690/Crash_course

Oss, Mondriaan College. (z.d.). *Geschiedenis bovenbouw h/v*. https://maken.wikiwijs.nl/51001/Geschiedenis_bovenbouw_h_v